

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC524

Zaaknummer Klachtencommissie 2013W1029

datum uitspraak 30/04/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,

te voldoen door:

de Congregatie Missionarissen van het Goddelijk woord (SVD)
te Teteringen,
gevestigd [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 9 juli 2014, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 5 mei 2014 met zaaknummer 2013W1029, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 26 mei 2014, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 20 oktober 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Verzoeker heeft de vermogensschade schriftelijk onderbouwd bij brief van 22 oktober 2014. Verweerder heeft bij brief van 12 december 2014 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker heeft in de periode [periode] op het [instelling] te [plaats] verbleven. Het was verzoekers droom om priester te worden. Iedere leerling werd vanaf het begin ingedeeld bij een geestelijk leidsman en biechtvader, die ook als mentor fungeerde. Aan verzoeker werd wijlen pater [voornamen] [naam] (hierna: [naam]) toegewezen.

[naam] leidde de wekelijkse biechtgesprekken die hij met verzoeker had steeds naar onderwerpen als ‘masturbatiepraktijken’, waarbij hij verzoeker ondervroeg of hij als aankomend priester zich daar wel van onthield. Verzoeker werd tijdens de wekelijks biecht gedwongen om over zijn seksuele leven (natte dromen, masturbatie) te vertellen aan [naam].

Daarnaast moest verzoeker bijna wekelijks over dit onderwerp op de kamer van [naam] komen praten. Na verloop van tijd zei [naam] dat er tussen hem en verzoeker een intieme relatie was ontstaan, die zich het beste liet vergelijken met die tussen Jezus en zijn leerling Johannes. Voortaan diende verzoeker naast [naam] te gaan zitten en liggen en werd er een arm om hem heen geslagen. Na verloop van tijd maakte [naam] de bovenste knoopjes van zijn toog los en moest verzoeker de tepels van [naam] masseren, terwijl [naam] met de andere hand masturbeerde.

Het hiervoor vermelde seksueel misbruik heeft gedurende verzoekers verblijf op het [instelling] van [jaartal] tot [jaartal], althans tijdens dat verblijf gedurende een periode van twee jaar, bijna wekelijks (en tijdens de zomervakantieweken vaker) plaatsgevonden. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik 13 jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van de Klachtencommissie d.d. 5 mei 2014 gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van 26 mei 2014, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

3.2 Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 3, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt. De Compensatiecommissie overweegt in dit kader dat weliswaar geen sprake is geweest van betasting van geslachtsdelen (alleen van het moeten masseren van de tepels), maar dat de aard, de duur en frequentie van de gebeurtenissen in combinatie met de masturbatie door [naam] in verzoekers zeer directe nabijheid en de indringende frequente bevraging over seksuele belevingen van verzoeker, maken dat een indeling in categorie 3 passend is.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, kan daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval niet gesproken worden.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 20 oktober 2014 heeft verzoeker bij brief van 22 oktober 2014, in aanvulling op de bij het aanvraagformulier meegestuurde brief van 29 juni 2014, zijn standpunt over geleden vermogensschade nader toegelicht. Kort samengevat stelt verzoeker het navolgende.

Alhoewel verzoeker goed kon leren, heeft hij (mede) als gevolg van het seksueel misbruik dat hem is aangedaan het eerste jaar op het [instelling] gedoubleerd. Hij voelde zich in die tijd angstig en onveilig, maar kon dit niet duiden. Toen hij in het tweede leerjaar zat, waren de onbestemde gevoelens van angst, schuld en het zich opgejaagd voelen dermate ondragelijk geworden dat verzoeker een suïcidepoging heeft gedaan. Na een ziekenhuisperiode van zes weken (waarin, aldus verzoeker, noch van de zijde van verweerder, noch door de behandelaars navraag werd gedaan naar de reden van zijn suïcidepoging) is hij ontslagen uit het ziekenhuis en teruggebracht naar het [instelling]. Korte tijd later deed verzoeker een tweede suïcidepoging; uiteindelijk is hij tijdig gevonden en door een pater naar zijn ouderlijk huis teruggebracht.

Verzoeker heeft vervolgens elders alsnog het [instelling] afgerond. Daarna heeft hij een academische studie succesvol doorlopen en een goede loopbaan gehad.

Desalniettemin is verzoeker altijd in hoge mate belast geweest - getraumatiseerd zelfs - door de gevolgen van de lange periode van zware depressiviteit, die vijftig jaren onverklaarbaar en onbesproken is gebleven. Ook vreesde verzoeker dat die heftige depressieve periode weer opnieuw de kop op zou steken. Dit heeft ertoe geleid dat hij in zijn loopbaan altijd beducht is gebleven voor afbreukrisico, overbelasting en op de achtergrond een heimelijke angst altijd een rol heeft gespeeld. Verzoeker onderkent geen 'gigantische nadelige financiële gevolgen' te hebben ondervonden, maar benadrukt dat hem levensvreugde is ontnomen.

Ook onderstreept verzoeker het passend te vinden wanneer verweerder in financieel opzicht ook enigszins getroffen zou worden door de hoogte van het te adviseren compensatiebedrag, te meer omdat men destijds geweten moet hebben dat verzoeker iets was aangedaan dat hem destijds tot wanhoop (en suïcidepogingen) heeft gedreven, maar men nagelaten heeft enige nazorg in acht te nemen jegens verzoeker.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 12 december 2014 gereageerd en - samengevat - gesteld dat zij bewondering hebben voor de verwoording en de integere opstelling van verzoeker. Verweerder refereert zich aan het oordeel van de Compensatiecommissie voor de vaststelling van de hoogte van de te adviseren compensatie.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij - onder meer - een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen factoren en door verweerder naar voren gebrachte gezichtspunten, beoordeeld.

4.6 Uit het gegrond verklaarde advies van de Compensatiecommissie blijkt dat verzoeker gedurende een langere tijd geconfronteerd is geweest met het door [naam] gepleegde seksueel misbruik. De indringende bevragingen over seksualiteit in combinatie met het moeten masseren van de tepels van [naam], terwijl deze masturbeerde, zijn een fysieke én geestelijke inbreuk geweest op de integriteit van verzoeker. Uit het relaas van verzoeker, zoals verwoord in zijn brieven van 29 juni en 22 oktober 2014, komt het beeld naar voren dat verzoeker hieronder al met al langdurig geleden heeft. Een verband tussen enerzijds het seksueel misbruik en anderzijds zijn suïcidepogingen en periode van depressie ligt voor de hand. De Compensatiecommissie is er ook ambtshalve mee bekend dat traumatische ervaringen van seksueel misbruik veelal doorwerken in het verdere leven en dat verbanden en de impact ervan vaak pas op latere leeftijd ten volle worden onderkend en begrepen, zoals ook in het onderhavige geval door verzoeker in zijn brieven is beschreven.

4.7 Deze psychische gevolgen zijn in de eerste plaats mede bepalend voor de hoogte van de in het kader van de Compensatieregeling toe te kennen compensatie wegens smartengeld. Daarmee is niet en zeker niet zonder meer gezegd dat deze psychische gevolgen ook - en met name in substantiële omvang - tot vermogensschade hebben geleid. Op dat punt dient er geen gerede twijfel te bestaan ten aanzien van het causaal verband tussen de gestelde schade en het misbruik. Verzoeker stelt enerzijds dat hij altijd terughoudend is geweest in het actief op zoek gaan naar nieuwe banen en dat hij, in de hypothetische situatie dat hij niet zou zijn misbruikt, zich waarschijnlijk minder geremd zou hebben gevoeld en mogelijk een hoger inkomen had kunnen verwerven en geen vertraging in zijn opleiding en loopbaan zou hebben gehad. Anderzijds onderkent verzoeker ook dat hij ondanks het seksueel misbruik een academische studie heeft afgerond en tot aan zijn pensioengerechtigde leeftijd een heel mooie, maatschappelijk gewaardeerde loopbaan heeft gehad, dat hij meestal gevraagd werd voor functies en dat van 'gigantische nadelige financiële gevolgen geen sprake is geweest.

Aangezien verzoeker volstaat met het noemen van psychische op het smartengeld betrekking hebbende factoren en een meer concrete vermogensschade niet nader wordt onderbouwd met bewijsstukken, komt - aldus de Compensatiecommissie - verzoeker alleen voor een bedrag ter zake van smartengeld in aanmerking.

Tot slot merkt de Compensatiecommissie het volgende op naar aanleiding van verzoekers suggestie dat verweerder 'financieel wel mag voelen wat hem is aangedaan'. De Compensatieregeling is geënt op het uitgangspunt van genoegdoening schenken aan het slachtoffer door te adviseren over materiele of immateriële schadevergoeding en kent geen zogenaamd 'punitief karakter'.

4.8 Gelet op alle omstandigheden van het geval, waaronder de aard en de duur van het seksueel misbruik en de persoonlijke gevolgen ervan voor verzoeker, komt de Compensatiecommissie tot het advies binnen categorie 3 een bedrag van €15.000,- aan verzoeker te betalen.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 3 en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 3 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak aan verzoeker een bedrag van €15.000,- te betalen.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 30/04/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter